

DRUŠTVO KRAJINSKIH ARHITEKTOV SLOVENIJE

Jamnikarjeva 101
1000 Ljubljana
Slovenija
e-mail: info@dkas.si

Ljubljana, 30.08.2023

Odziv na interventni zakon

Člani Društva krajinskih arhitektov Slovenije (DKAS) in Matične sekcije krajinskih arhitektov (MSKA) pri Zbornici za arhitekturo in prostor Slovenije smo obravnavali predlog Zakona o interventnih posegih. Skladno z našimi izhodišči za pripravo Zakona o obnovi predlagamo, da naj Interventni zakon določa le organizacijske in finančne ukrepe, namenjene odpravi posledic te naravne nesreče, ne pa tudi sistema postopkov in vsebin urejanja prostora. Uvedba novih, posebnih postopkov priprave in vrste prostorskih izvedbenih aktov ni nujno potrebna. V veljavnem Zakonu o urejanju prostora (ZUreP-3) so že zajeta prostorsko načrtovalska orodja za prostorske ureditve, potrebne za odpravo posledic poplav – opredelitev ustreznih lokacij za novogradnje, obnovo/prenovo ter sanacijo.

Interventni zakon naj bo usmerjen zgolj v reševanje in sanacijo posledic tokratne ujme. Zato predlagamo, da se vsebina 16. člena interventnega zakona namesto v 'Drugi del, Spremembe in dopolnitve zakonov' umesti v 'Četrty del, Začasni ukrepi' in naslov 'Začasni ukrepi na področju urejanja prostora', ali v 'Tretji del, Odstop od določb posameznih zakonov'.

Ukrepi za odpravo posledic morajo biti naravnani ciljno in izvedeni v čim krajšem času, morebitna preobrazba sistema prostorskega načrtovanja pa zadeva bistveno širši nabor vsebin in zahteva tudi ustrezen čas za poglobljen razmislek in poglobljeno ter široko razpravo za oblikovanje soglasja o novih rešitvah.

Naše ključne pripombe se nanašajo na 16. člen Interventnega zakona:

1. Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za obnovo naj se določi kot izključno začasni ukrep, namenjen reševanju posledic naravnih nesreč, torej naj ima časovno omejitev in naj bo namenjen reševanju točno določenih problemov.
2. Vodenje priprave OPPN za obnovo naj skupaj prevzameta občina in ministrstvo, pristojno za prostor (kot to že določa ZUreP-3 za OPPN skupnega pomena).
3. OPPN za obnovo je potreben le v primerih, v katerih bo treba nadomestne gradnje za uničene stavbe zagotoviti na nezazidljivih oz. drugih površinah, ki nimajo za ta

namen ustrezne namenske rabe in bo zato treba omogočiti izredno spremembo namenske rabe prostora v postopku priprave OPPN za obnovo. Za izdelavo takega OPPN je zato treba izdelati podrobne interdisciplinarne strokovne podlage glede na konkretno situacijo v prostoru, z upoštevanjem funkcionalnih navezav na obstoječo poselitve.

4. Za preostale potrebne prostorsko-načrtovalske ukrepe ni treba vpeljati novih zakonodajnih rešitev. Vsi instrumenti za potrebne prostorske rešitve v zvezi s sanacijo stanja že obstajajo v obstoječi zakonodaji, za potrebe obnove pa bo sprejet poseben zakon.
5. Interventni zakon naj na začetku poda nedvoumne obrazložitve pojmov (obnova, prenova, sanacija, nadomestne gradnje, nove gradnje ipd.), saj so v sedanjem besedilu rabljeni nekonsistentno, kar lahko privede do različnih interpretacij in s tem do zmede ali slabih rešitev. Skladno s tem naj se razlaga pojmov javno objavi in raba pojmov obvezno uveljavi v vseh komunikacijah države s strokovnimi službami na terenu, z občinami in mediji.
6. Interventni zakon urbanistično in krajinsko zasnovo v 16. členu določa kot obvezni strokovni podlagi za OPPN za obnovo, kar je drugače kot v ZUreP-3. Obe strokovni podlagi sta v ZUreP-3 v osnovi namenjeni za celovito in dolgoročno načrtovanje zaključenih območij v okviru priprave regionalnih in občinskih prostorskih planov ter občinskih prostorskih načrtov, ne pa za izdelavo OPPN. Za interventno ukrepanje je tovrstna strokovna podlaga potrebna samo za obsežnejša, kompleksna območja, ki se jih ne načrtuje samo z OPPN; treba je strokovno presoditi, katera območja so to. Krajinska zasnova je načrtovalsko orodje za urejanje širših prizadetih območij v posameznih povodjih, urbanistična zasnova pa za razsežnejša nova poselitvena območja, tako da se z njo načrtujejo vse potrebne urbanistične, prometne in druge ureditve. Dodajamo, da morajo biti vsi posegi, povezani z umeščanjem potrebnih hidrotehničnih rešitev, infrastrukture, poselitve oz. stavb in drugih ureditev skrbno prostorsko načrtovani in preučeni s pomočjo interdisciplinarnih strokovnih podlag, po potrebi so to tudi študije variant, analize primernosti in ranljivosti prostora, variantne rešitve ipd..
7. 16. člen interventnega zakona (sedmi in deveti odstavek) odraža slabo razumevanje presojanja vplivov na okolje pri optimizaciji načrtovanja posegov v prostor; pri sanaciji bo ključno hitro ukrepanje, zato je treba na vsa vprašanja varstva okolja učinkovito odgovoriti že ob pripravi strokovnih podlag za OPPN-je za obnovo (glej točko 3). Zato je nujno, da se ministrstvo za okolje pravočasno vključi v proces priprave rešitev ter ves čas tvorno, proaktivno sodeluje z vsemi preostalimi akterji in organizacijami, ki bodo pripravljali rešitve (tudi OPPN) za obnovo.
8. Predlagamo, da se v prihodnosti po potrebi spremeni ZUreP-3 v zvezi s prostorsko-načrtovalskimi ukrepi za odpravo posledic naravnih nesreč, vendar šele po tem, ko bodo v praksi preizkušeni in vidni in učinki tega interventnega zakona. Morebitna prehitra in nepretehtana vpeljava sistemskih sprememb pod pritiskom zatečene nesreče namreč lahko povzroči nove težave.

9. Za učinkovito pripravo in sprejemanje izvedbenih prostorskih aktov bo nujno dobro koordinirano delo in ciljno vodenje procesov kar nujno zahteva tudi (začasno ali stalno) okrepitev strokovnih služb. Skrajševanje postopkov je možno z združevanjem posameznih faz postopkih priprave prostorskih aktov in organizacijo dela, v kateri so nosilci urejanja prostora ves čas tekoče vključeni in se usklajujejo ter izrečejo na skupnem sestanku namesto individualno s pisanjem mnenj. Treba je določiti skrajni rok, v katerem so nosilci urejanja prostora podajo svoja mnenja (po izkušnjah zadošča največ 10 delovnih dni, sicer se smatra, da je mnenje pozitivno).

Društvo krajinskih arhitektov Slovenije
predsednica Jana Kozamernik

Matična sekcija krajinskih arhitektov ZAPS
predsednica Ana Pantelin

Naslovniki:

- Ministrstvo za javno upravo, gp.mju@gov.si
- Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor, infrastruktura.okolje@dz-rs.si
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, gp.mnvp@gov.si
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, gp.mope@gov.si
- Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, zaps@zaps.si
- javnost